

یکشنبه 19 خرداد 1398 - 5 شوال 1440 - 9 ژوئن 2019

شورش مردم تبریز علیه خودکامگی "محمدعلی شاه قاجار" (1287 ش)

شاه، ش، مدم تبریز علیه خودکامگی "محمدعلی شاه قاجار" (1287 ش) در نوزدهم خرداد 1287 ش برابر با 9 جمادی الاول 1326 ق، انجمن آیالتی تبریز، تلگرافی به انجمن rlm&های ولایتی و علمای نجف ارسال داشت که مفاد آن یادآور سوء نیت شاه در ویران ساختن بنیان مشروطه و خیانت به ملت بود. دسیسه rlm&ها و نیرنگ rlm&های محمدعلی شاه، مردم تبریز را مطمئن ساخته بود که شاه قاجار، هدفی جز سرکوب آزادی خواهان ندارد. از این روی، مردم این شهر در قبال اقدامات شاه، واکنش شدیدی از خود نشان دادند. خطوط تلگراف از طرف دولت که تنها راه برقراری تبریز به تهران بود، بدگمانی مردم را افزود. همچنین تلگراف محمدعلی شاه نیز که بار دیگر به دروغ او را پایبند مشروطه و هوادار مجلس معرفی می rlm&کرد خشم مردم را بیشتر برانگیخت. از این رو، شورش فراگیر در شهر شکل گرفت که به محاصره این شهر و وقایع متعددی انجامید.

حلت فقیه بن گها، آیت rlm&الله "سید محمدحسین، الهی طباطبائی" (1347 ش)، آیت rlm&الله سید محمدحسین الهی طباطبائی برادر مفسر کبیر قرآن، علامه سید محمدحسین طباطبائی در سال 1287 ش (1326 ق)، در تبریز به دنیا آمد. وی در کودکی پدر و مادرش را از دست داد و به همراه برادرش تحت سرپرستی وصی پدر قرار گرفت. سید محمد حسن در سنین کودکی مقدمات ادبیات فارسی و عربی و خوشنویسی را فرا گرفت و سپس سطوح عالی حوزوی را زیر نظر استادان خبره به کمال رساند. وی در 18 سالگی به همراه برادر راهی نجف اشرف شد و به مدت یازده سال از استادان بزرگی همچون حضرات آیات سید علی قاضی طباطبائی، سید حسن بادکوبه rlm&ای، محمدحسین غروی اصفهانی، میرزای نایینی و سیدابوالحسن اصفهانی، در علوم عرفان، فلسفه، ریاضی، طب و فقه و اصول بهره جست. این دو برادر در سال 1314 ش به دلیل مشکلات معیشتی به تبریز بازگشتند و سیدمحمد حسن در حوزه علمیه شهر به تدریس فلسفه همت گماشت. وی دانشور پرهیزگاری بود که به منظور تهذیب نفس، تزکیه درونی و تصفیه قلب کوشش rlm&های عمیق و مستمری را از خود بروز داد و افرادی علاقمند، در پرتو مواعظ و نصایح او به کمالاتی نائل آمدند. ایشان در اواخر عمر ساکن قم گردید ولی بر اثر بیماری قلبی به تبریز مراجعت نمود تا اینکه مرغ جان این سالک الی rlm&الله در شب بیستم خرداد 1347 ش برابر با سیزدهم ربیع rlm&الاول 1388 ق در شصت سالگی از قفس تن به درآمد و پس از تشییعی با شکوه در قم به خاک سپرده شد.

تصف شهر نشانه، توسط "عقوب لیث صفای" و ساد نگه، سلسله rlm&ی طاهریان (259 ق)، طاهریان اولین سلسله rlm&ی حکومتی در ایران پس از اسلام هستند که در اوایل قرن سوم هجری در خراسان قدرت یافتند. تشکیل دولت طاهری در خراسان ناشی از ضعف و گرفتاری عمومی خلفای عباسی در این زمان بود. با آن که خلفای عباسی از طاهریان حمایت می rlm&کردند ولی یعقوب لیث تنها با پشتوانه rlm&ی شمشیرزنان سیستانی بر طاهریان پیروز شد و خلیفه را مجبور به تأیید خود نمود. این تأیید ناشی از پیروزی rlm&های پی rlm&در پی یعقوب لیث صفاری در شرق ایران بود. همچنین پس از فتح کابل توسط یعقوب و ارسال غنایم بسیار برای خلیفه rlm&ی عباسی، از جانب خلیفه، حکومت بلخ و طخارستان به وی واگذار شد. با این قدرت rlm&گیری یعقوب، او در شوال 259 ق، نیشابور، پایتخت حکومت طاهریان را فتح کرد و به حکومت پنجاه ساله rlm&ی ایشان بر ایران خاتمه داد.

تولد "تکب" نامه، تپ، امده، سیه (1672 م) پتر کبیر امپراتور معروف روسیه در 9 ژوئن 1672 م در مسکو به دنیا آمد. با مرگ پدر، خواهر پتر، سوفی، زمام امور را به دست گرفت اما تعدادی از اشراف و روحانیون با وی مخالفت ورزیدند و پتر را در 12 سالگی به تزاری روس برگزیدند. پتر با وجود خواهرش نمی rlm&توانست مستقلاً سلطنت کند. از آن طرف هنگامی rlm&که سوفی، خواهر پتر کبیر به مقام نیابت سلطنت دست یافت، برادر خود پتر را برخلاف رسم قدیم از کاخ کرملین خارج کرد و به روستایی نزدیک مسکو فرستاد. اخراج وی از کرملین که در حقیقت زندانی باشکوه بود، در تربیت روحی و اخلاقی پتر تأثیر کرد و پس از چندی با سپاه آراسته خود با خواهر از در مخالفت درآمد و به آسانی بر او دست یافت. سپس خواهر را در صومعه rlm&ای زندانی کرد و رسماً به سلطنت نشست. وی مصمم شد، رعایای نیمه rlm&وحشی خود را به سوی تمدن غرب رهنمون کند. بنابراین تصمیم گرفت دیواری را که دولت rlm&های سوئد، لهستان و عثمانی بین روسیه و غرب کشیده بودند، درهم شکنند. بدین منظور جنگ rlm&هایی با عثمانی و سوئد کرد و آنان را شکست داد و قسمتی از آن کشورها را ضمیمه امپراتوری خود کرد. او بسیاری از مهندسان، معماران، صاحب منصبان، دریانوردان و پزشکان هلندی و انگلیسی را استخدام کرد و به روسیه فرستاد. او در مسیر تغییر اوضاع اجتماعی و اخلاق قدیمی ملت روس، قدم rlm&های سریعی برداشت به طوری که در اواخر سلطنت او، روسیه در ردیف ممالک بزرگ اروپا درآمد. پتر کبیر در مدت سی سال سلطنت خود بر روسیه ارتش منضبط و نیرومندی به وجود آورد و کشور ضعیف خود را به امپراتوری بزرگی مبدل ساخت به طوری که نام روسیه از دوران سلطنت او بر این کشور نهاده شد. در دوران سلطنت پتر کبیر، شهرهای بزرگی در روسیه بنا گردید که پایتخت او، سن پترزبورگ، برجسته rlm&ترین نمونه آن به شمار می rlm&رود. پتر کبیر قلمرو امپراتوری روسیه را توسعه داد و نیروی دریایی بزرگی به وجود آورد که هنگام مرگ پتر، به بزرگ rlm&ترین قدرت دریایی اروپایی تبدیل

لغم‌قانون برده‌ها: داری د. امریکا توسط "آبراهام لینکلن" (1862م) هنگامی که آبراهام لینکلن، در سال 1860م به ریاست جمهوری آمریکا انتخاب شد، شعار تبلیغاتی خود جهت مبارزه با برده‌ها: داری را دنبال کرد. این امر، خشم ایالت جنوبی آمریکا را که طرفدار برده‌ها: داری بودند برانگیخت، از این رو، به تشکیل اتحادیه جدید و خودمختاری اقدام کردند. در این حال جنگ بین ایالات شمالی و جنوبی آغاز شد و طرفداران بردگی علیه مخالفان آن به نبرد پرداختند. در گرماگرم جنگ‌ها: داری آمریکا، در نهم ژوئن 1862م، به ابتکار آبراهام لینکلن و به دستور کنگره دولت‌ها: داری متحد شمالی آمریکا، رژیم برده‌ها: داری و خرید و فروش زنان و مردان سیاه پوست، با نام کنیز و غلام در کلیه ایالات شمال آمریکا لغو شد. در ادامه این امر، لینکلن، اعلامیه معروف آزادی بردگان را در سراسر آمریکا صادر کرد و باعث شورش سیاهان علیه اربابان سفید پوست خود گردید. این امر سرانجام باعث شکست طرفداران برده‌ها: داری و لغو بردگی در سراسر آمریکا شد.

شده بود. این امر زمینه تجاوزات متعددی به نواحی مختلف جهان را فراهم آورد و قدرت‌ها: داری؛ گری روسیه، نقش آن را در معادلات قدرت جهان برجسته ساخت. پتر کبیر آرزو داشت که از طریق جنوب به آب‌ها: داری گرم و آزاد راه یابد و این مساله در زمان پس از او نیز دنبال شد و تجاوزات پی‌ها: داری؛ دری روس‌ها: داری برای دستیابی به دریاهای جنوب ایران در راستای همین هدف صورت می‌ها: داری؛ گرفت. پتر کبیر سرانجام در 8 فوریه 1725م در 53 سالگی درگذشت و پس از او، همسرش، کاترین به سلطنت رسید.